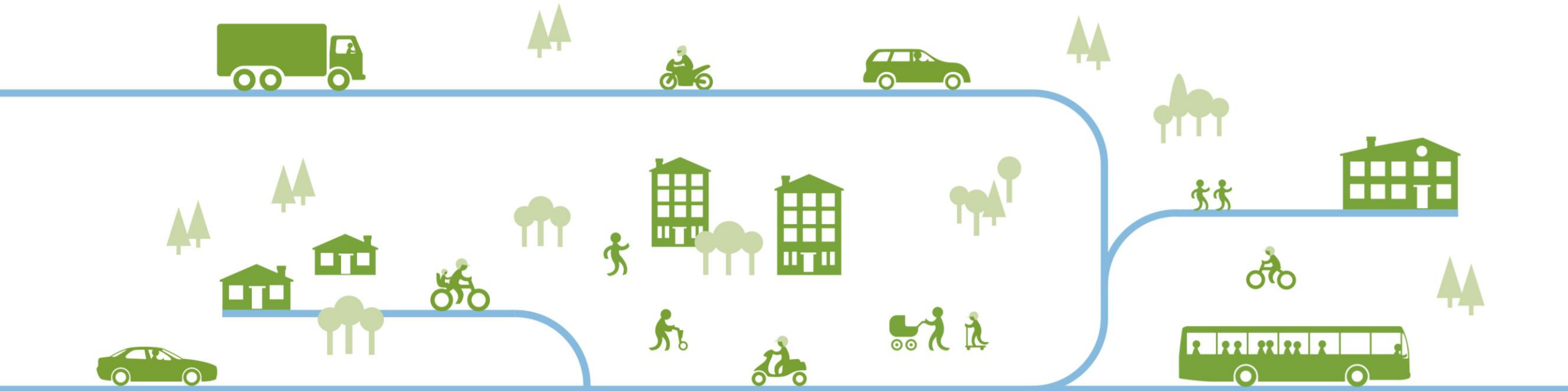

Liikenneturva

Toiminnan esittely

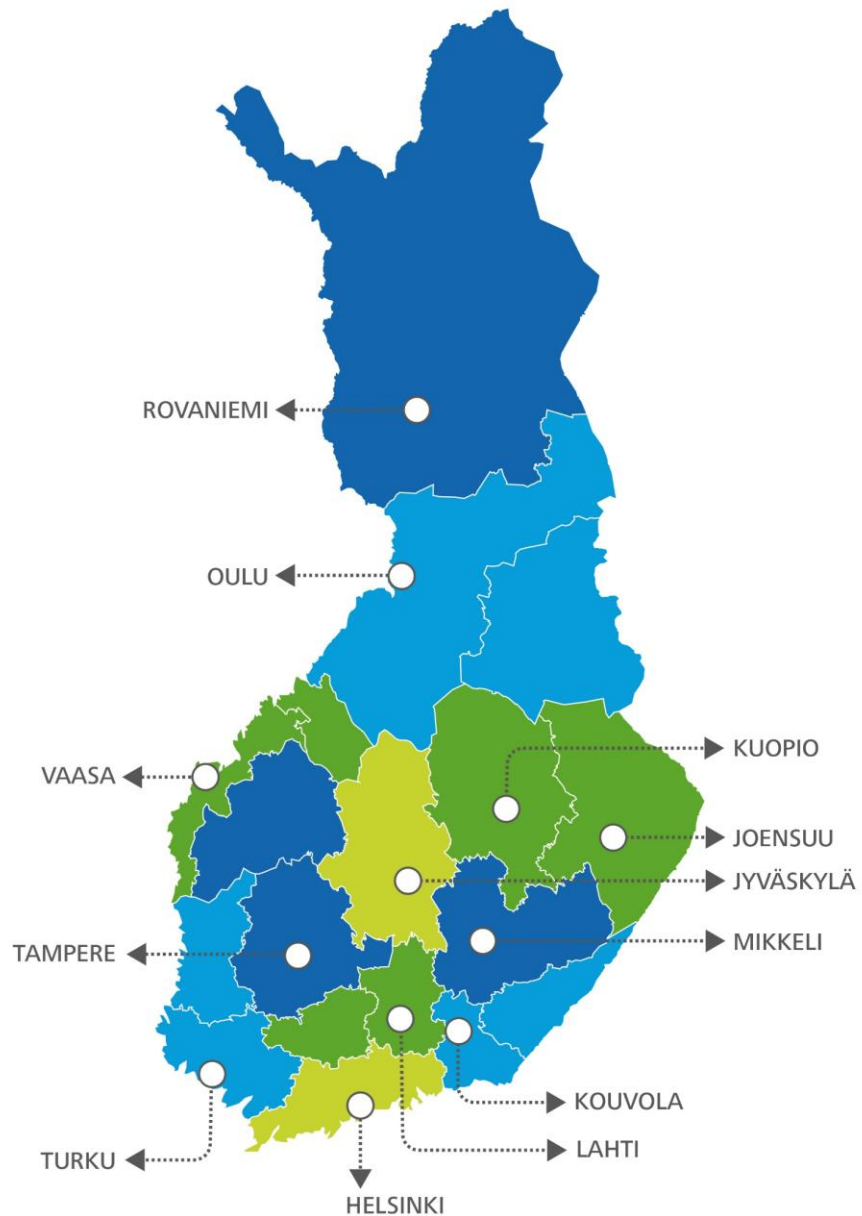

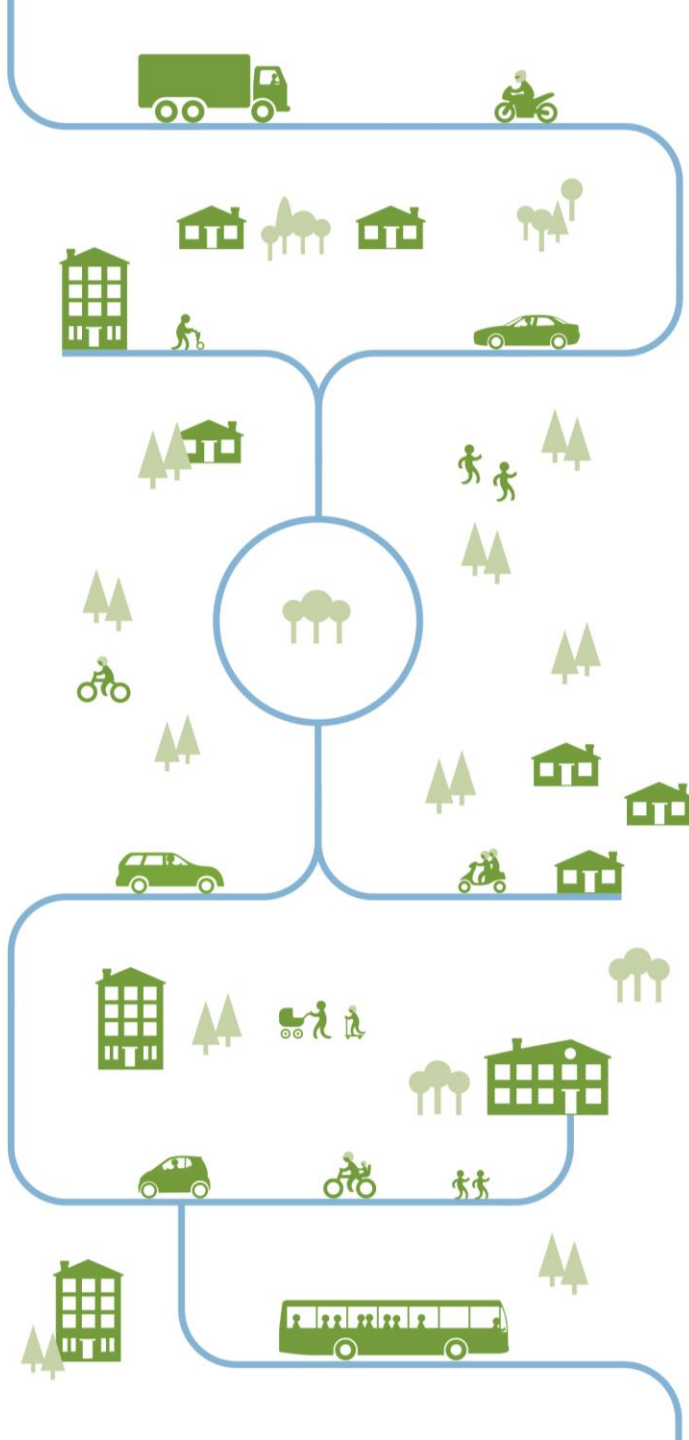
Liikenneturva

- Edistää tieliikenteen turvallisuutta vaikuttamalla liikennekäyttäytymiseen
- Keinoina viestintä, tutkittu tieto ja liikennekasvatus
- Yhteistyötä tekevä keskusjärjestö
 - 53 jäsenyhteisöä
- Yli 80 vuotta liikenneturvallisuustekoja
 - Perustettu vuonna 1939

Toimintaa koko maassa

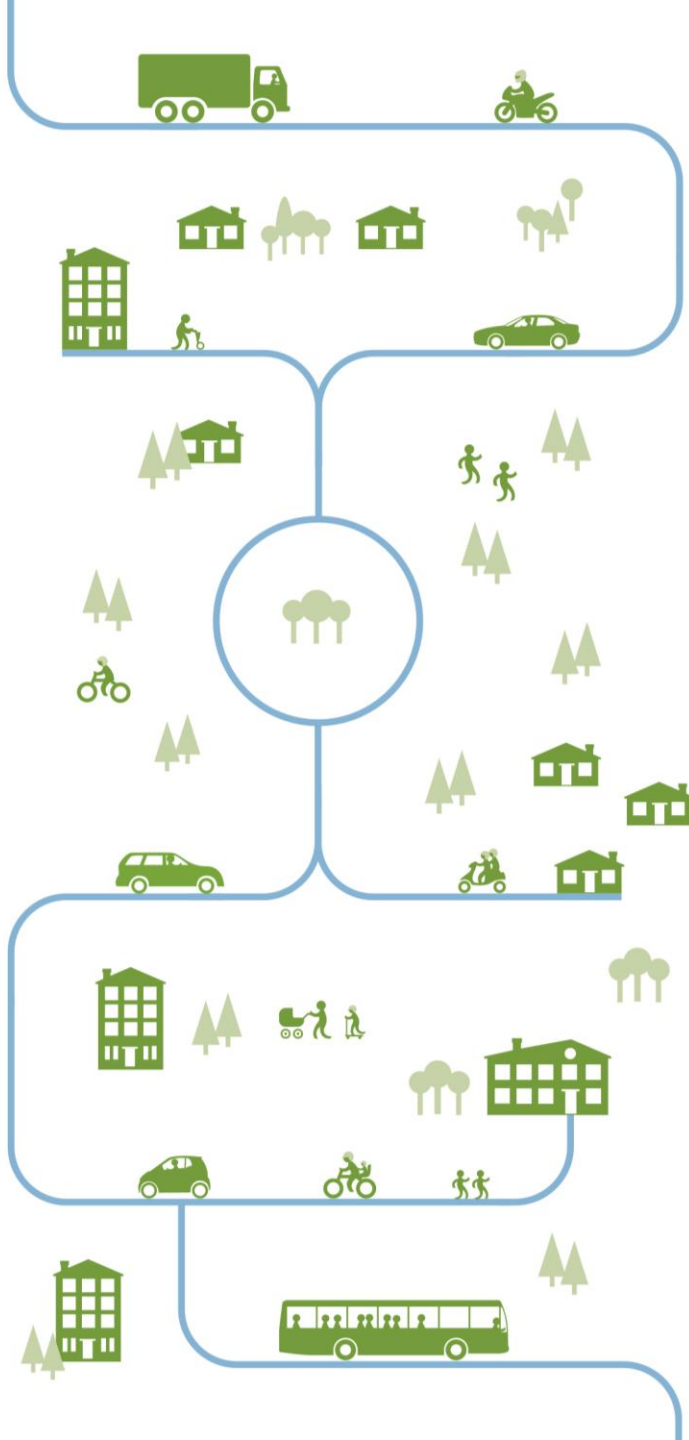
- 12 toimipistettä eri puolilla Suomea
- 45 työntekijää ja yli 100 kouluttajaa

Rahoitus

- Liikenneturva saa **toiminnan rahoittamiseksi** valtionavustusta
- Liikennevakuutusyhtiöiltä kerätään **liikenneturvallisuusmaksua**, joka ohjataan tieliikenteen turvallisuustyöhön valtion budjetin kautta

Perusteet toiminnalle

- Lailla säädetyt tehtävät (278/2003)
 - Tiedotus, valistus ja koulutus sekä omaa toimintaa palveleva tutkimus
 - Toimintaa koko Suomessa
- Keskusjärjestö
 - Laaja asiantuntijapohja
 - Yhteistyö jäsenten ja sidosryhmien kanssa
- Tavoitteellisella työllä myönteistä liikennekulttuuria
 - Tavoitteena jatkuva liikenneturvallisuuden parantuminen.
 - Turvallisuus on perusoikeus. Jokaisella on oikeus turvalliseen liikkumiseen tieliikenteessä.

Toimintaa ohjaavat periaatteet

- Yhteinen työ
 - Teemme tavoitteellista yhteistä työtä
- Tutkittu tieto
 - Toimintamme perustuu tutkittuun tietoon
- Avoimuus
 - Toimimme avoimesti ja toisia kunnioittaen
- Kestävyys ja tasavertaisuus
 - Teemme työmme kestävästi ja tasavertaisesti
- Suunnannäyttäjäjys
 - Olemme liikenneturvallisuuden suunnannäyttäjä

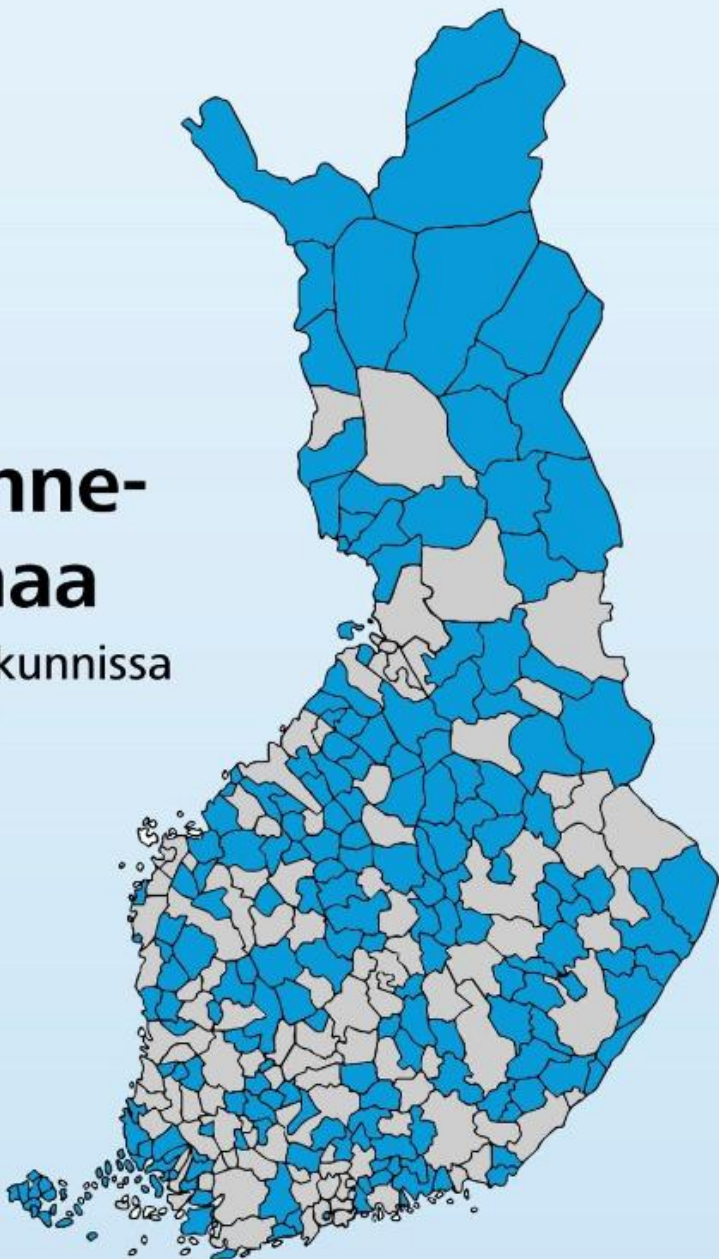
Nollavisio

- Kenenkään ei tarvitse kuolla eikä loukkaantua vakavasti liikenteessä
- Nollavisio tähtää jatkuvaan liikenneturvallisuuden parantamiseen
- Liikenneturva tukee ihmisten turvallisia valintoja
- Liikenneturva pyrkii lisäämään liikenneturvallisuuden arvostusta yhteiskunnassa

0 tieliikenne- kuolemaa

2/3 Suomen kunnissa
vuonna 2022

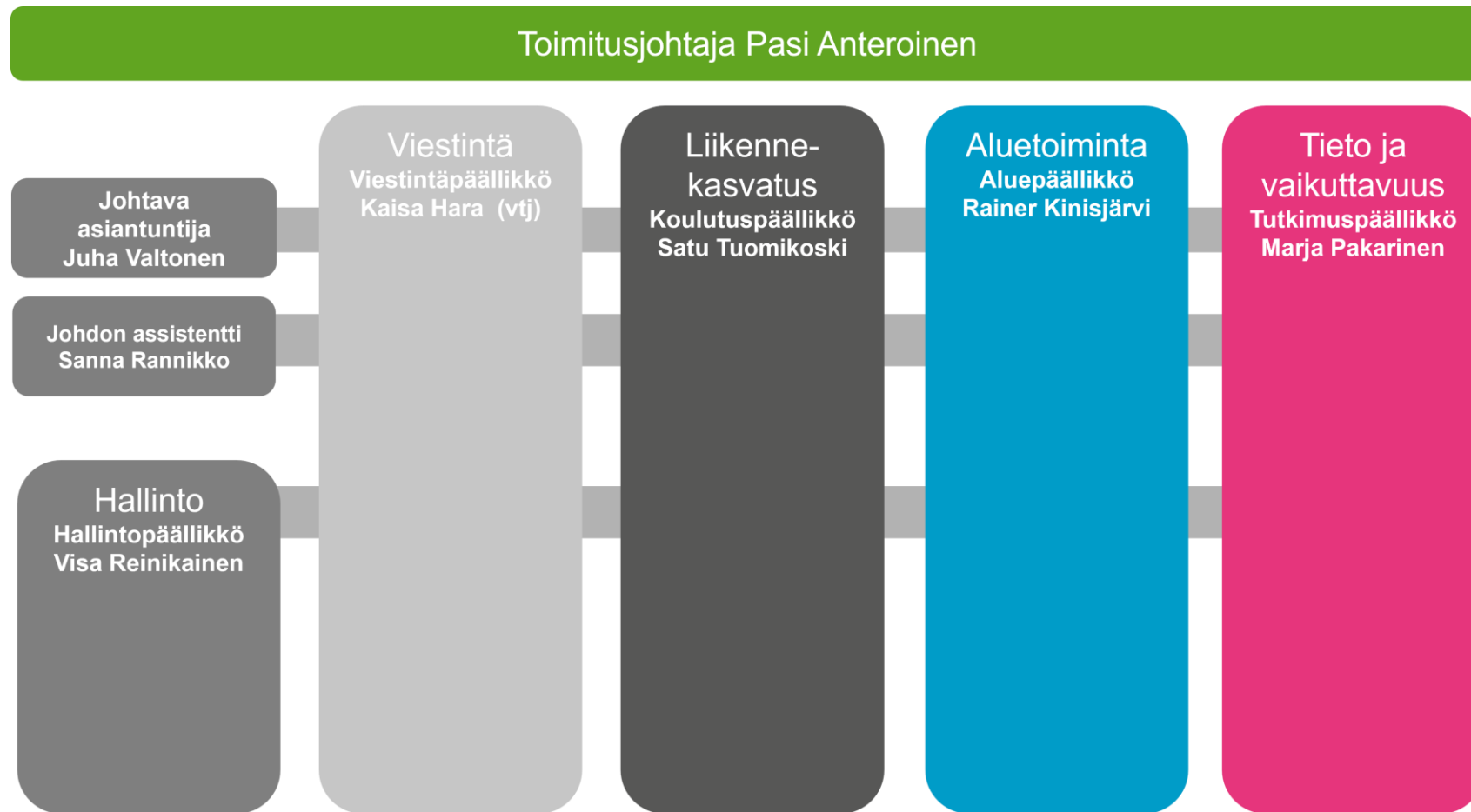
● = nollakunta

Lähde: Tilastokeskus, ennakkotiedot. Kuntia Suomessa yht. 309.

- Nollavisio on lujittunut maailmanlaajuiseksi visioksi, joka on kirjattu myös WHO:n ja YK:n tavoitteisiin. Ruotsin eduskunta otti ensimmäisenä nollavision käyttöönsä vuonna 1997.
- Vaikka nollavisio voi ensi alkuun kuulostaa kaukaiselta, osiin jaettuna tavoite muuttuu mahdolliseksi.
- Suomen tieliikenteessä menehtyy vuosittain keskimäärin 219 ihmistä (keskiarvo 2018–2022). Vuonna 2022 päästiin ensimmäistä kertaa alle 200 liikennekuoleman ja vuonna 2023 hyvä kehitys on jatkunut. Tavoitteesta olemme kuitenkin vielä kaukana.
- Jos seuraavan kymmenen vuoden ajan pystytään joka vuosi vähentämään 20 kuolemaa, niin nollavisio saavutetaan jo ennen vuotta 2050. Jo tällä hetkellä Suomessa on kuntia, joissa nollavisio toteutuu kuolemien osalta. Onko sinun kuntasi yksi näistä?

Organisaatiokaavio

Jäsenyhteisöt 2024

1. Aivovammaliitto ry
2. A-Katsastus Oy
3. AKK-Motorsport ry
4. Auto- ja Kuljetusalan Työntekijäliitto AKT ry
5. Autoalan Keskusliitto ry
6. Autojoukkokiltojen Liitto ry
7. Autokatsastusmiesten Yhdistys ry
8. Autoliikenteen Työnantajaliitto ry
9. Autoliitto ry
10. Autonrengasliitto ry
11. Autotuoajat ja -teollisuus ry
12. Copart Suomi Oy
13. Ehkäisevä päihdetyö EHYT ry
14. Eläkkeensaajien Keskusliitto EKL ry
15. Finnsafe ry
16. HelppoKatsastus Oy
17. If Vahinkovakuutus Oyj, Suomen sivuliike
18. Invalidiliitto ry
19. Keskinäinen Vakuutusyhtiö Fennia
20. Keskinäinen Vakuutusyhtiö Turva
21. K1 Katsastajat Oy
22. Liikenneoikeusyhdistys ry
23. Liikennevakuutuskeskus
24. Liikkuvan Poliisin Perinneyhdistys ry
25. Linja-autoliitto ry
26. LähiTapiola Palvelut Oy
27. Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry
28. Mannerheimin Lastensuojeluliitto ry
29. Nykterhetsförbundet Hälsa och Trafik rf.
30. Pohjola Vakuutus Oy
31. Pohjantähti Keskinäinen Vakuutusyhtiö
32. Rahtarit ry
33. SF-Caravan ry
34. Suomen Ajokyvynarvioitsijat ry – Sakry
35. Suomen Autokoululiitto ry
36. Suomen Autoteknillinen Liitto ry
37. Suomen Kuljetus ja Logistiikka SKAL ry
38. Suomen Kuntaliitto ry
39. Suomen Lääkäriliitto – Finlands Läkarförbund ry
40. Suomen Moottoriliitto – Finlands Motorförbund ry
41. Suomen Motoristit ry
42. Suomen Nuorisovaltuustojen Liitto ry.
43. Suomen Osto- ja Logistiikkayhdistys LOGY ry
44. Suomen Paikallisliikenneliitto – Finlands Lokaltrafikförbund ry
45. Suomen Taksiliitto ry
46. Suomen Tiepalvelumiehet STM ry
47. Suomen Tiepalvelumies Liitto ry
48. Suomen Tieyhdistys ry
49. Suomen Vanhempainliitto ry
50. Svenska Lantbruksproducenternas Centralförbund rf
51. Tilausajokuljettajat ry
52. Yksityisten Katsastustoimipaikkojen Liitto ry
53. Ålands Ömsesidiga Försäkringsbolag

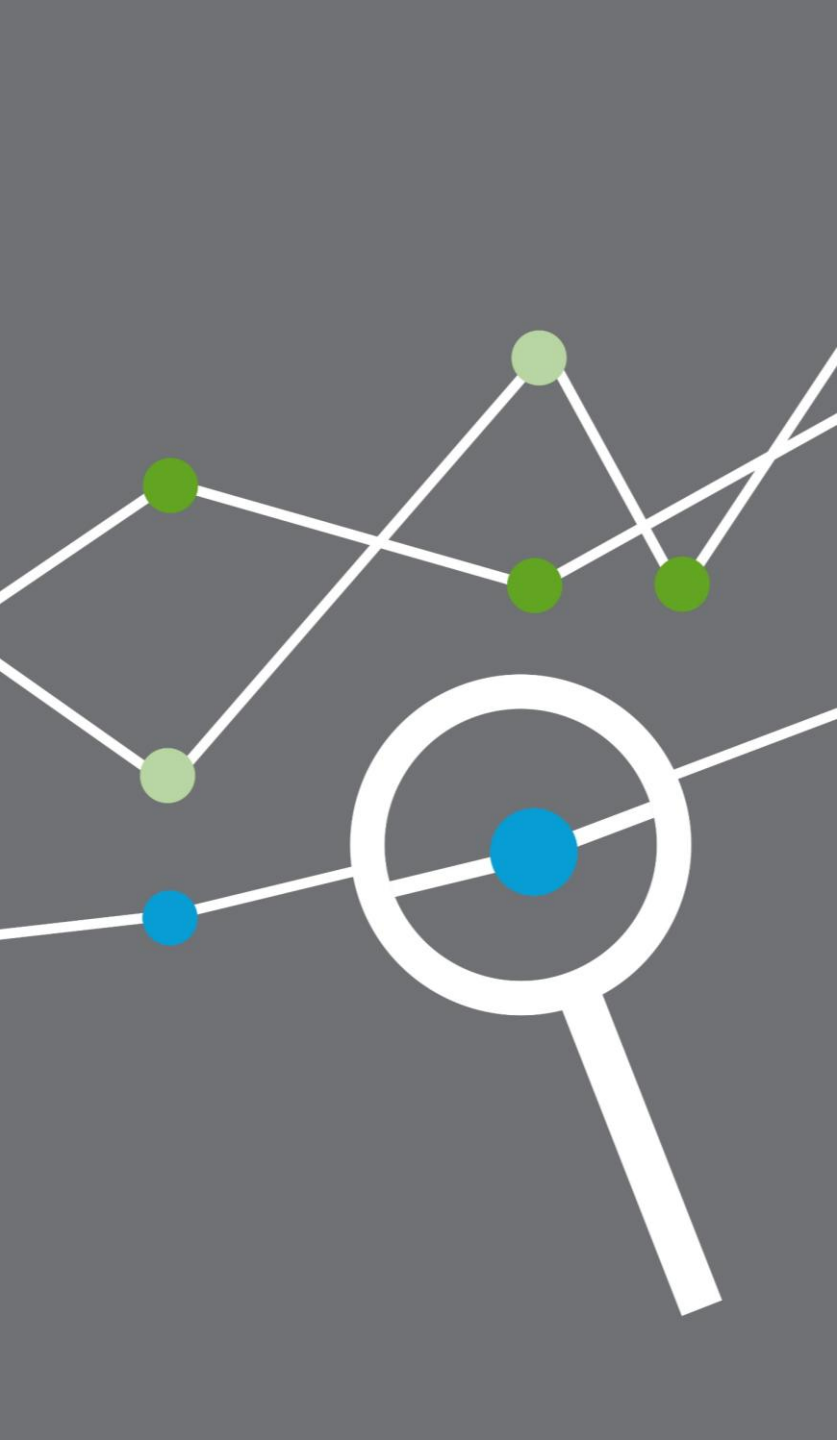
Liikenneturva edistää tieliikenteen turvallisuutta eri tavoin

- Viestimällä
- Kouluttamalla
- Ylläpitämällä tutkittuun tietoon ja tilastoihin perustuvaa tietopalvelua
- Opastamalla ja yhteensovittamalla jäsenyhteisöjensä ja muiden tahojen liikenneturvallisuustyötä

Vaikuttavuus syntyy tiedon kautta

- Taustalla tutkittu tieto ja tilastot
 - Lainsäädännön ja liikenneturvallisuuden kehitys otetaan huomioon Liikenneturvan työssä
- Onnettomuuksien ennalta ehkäisy kannattavaa
 - Liikennekuoleman hinta noin 2,77 miljoonaa euroa
 - Henkilövahinkojen kustannukset yhteensä noin 1,0 mrd euroa/v
- Trendit ja ilmiöt vaikuttavat työn painotuksiin
 - Esimerkiksi nuoret, pyöräily, automaatio, ajoterveys
- Liikenneturva on kulkutapaneutraali toimija

Tietopalvelu

- Perustuu tutkittuun tietoon
- Tuottaa ja kokoaa
 - keskustelua herättävää tutkimustietoa ja selvityksiä
 - tuoreimmat onnettomuustilastot
 - liikennekäyttämisen seurantatutkimukset
 - liikenteen ilmapiiriä ja koettua turvallisuutta mittaavat kyselytutkimukset.

Seurannat

- Tienkäyttäjien käyttäytymisen vuosittainen seuranta
 - Suuntamerkin käyttö
 - Jalankulkijoiden liikennevalojen noudattaminen
 - Turvavyön käyttö
 - Yms.
- Vakioidut seurantatavat kertovat liikennekäyttäytymisen muutoksista
 - Säännöllisyys
 - Toistuvat menetelmät
 - Toistuvat tutkimuspaikat
- Arvioidaan liikenneturvallisuustoimenpiteiden vaikutusta

Elinikäinen liikennekasvatus

- Vauvasta vaariin
- Panostamme herkkyykskausiin
- Taustalla oppimisen teorian ja muu tutkittu tieto
- Suunnittelemme materiaalit ja toimintamallit
- Motivoimme ja aktivoimme
- Koulutamme

Median kautta tietoa kansalaisille

- Uutisia ja vinkkejä sekä asiantuntijuutta median käyttöön
- Mediakontakteja 700/vuosi
- Ajankohtaiset tilastot, tutkimustulokset ja käyttäytymisen seurannat
- Kuvat ja infograafit

Uutiskirjeen aiheina mm. Liikenneturvallinen työpaikka 2023 ja Mipro Oy:n kolme työmatkaturvallisuuden teemaa.

Liikenneturvallinen työpaikka 2023 -tunnus. Kuva: Kaisa Tanskanen / Liikenneturva

Onko teillä Liikenneturvallinen työpaikka 2023?

Liikenneturvallinen työpaikka -tunnustus on osoitus työpaikan sitoutumisesta ja tuloksellisesta työstä työmatkaturvallisuuden edistämiseksi.

Työmatkaliikenneyhteistyön tavoitteena on, että liikenneturvallisuus on osa organisaatioiden työsuojelu- ja työhyvinvointitoimintaa. Tällöin se on myös kiinteä osa työpaikan kulttuuria. Erityisesti työnantajan velvollisuudet ja vastuut on tärkeää saattaa kuntoon.

Kuka tahansa voi ehdottaa organisaatiota Liikenneturvalliseksi työpaikaksi. Liikenneturvan ja LähiTapiolan kehittämä [liikenneturvallisuuden itsearviointityökalu](#) toimii tunnustuksen arvioinnin välineenä. Tunnustuksen myöntää Liikenneturva.

Pian julkistetaan Suomen ensimmäinen Liikenneturvallinen työpaikka. Organisaatio, joka sen saa, on tehnyt pitkäjänteistä työtä työmatkaturvallisuuden eteen. Jaamme tunnustuksen heille suurella ilolla!

Uutiskirjeet

- Liikenneturvan tiedotteet ja liikennevinkit valtakunnallisesti ja alueellisesti
- Ajokunto ja ajoterveys
- Liikennekasvatusuutiset
- Liikenneluotsi-teemakirje yli 64-vuotiaille, jotka haluavat parantaa oman yhteisönsä turvallista liikkumista liikenteessä
- Työmatkaliikenteen asiakaskirje

Aluetyö kunnissa

- Liikenneturvallisuustyön tukeminen 259 kunnassa
 - Olemme läsnä 93 % Suomen kunnista, 98 % Suomen väestöstä
- Liikenneturva mukana kuntien liikenneturvallisuussuunnitelmien teossa ja toteutuksessa
- Liikenneturva perehdyttää kunnan eri toimialojen edustajia ja tarjoaa omia materiaalejaan, koulutusta, kampanjoita, kilpailuja, tapahtumia, viestintää

Kuntien liikenneturvallisuuustyö

- Liikenneturva mukana kuntien liikenneturvallisuuussuunnitelmien teossa ja toteutuksessa
- Liikenneturva osallistuu vähintään 1-2 kertaa vuosittain kuntien tai kuntaryhmien kuntatapaamisiin – tavoitteena koko Suomen kattavuus
- Työryhmän perusjäsenet ovat kunnan eri toimialat eli varhaiskasvatus, koulutoimi, nuorisotoimi, hyvinvointi ja tekninen toimiala sekä Liikenneturva, ELY, poliisi ja Pelastuslaitos
- Liikenneturva kouluttaa kunnan ja hyvinvointialueen edustajat ja esittelee omat materiaalit, menetelmät ja koulutustarjonnan

10.1.2025

Mistä asioista kuntatapaamisissa sovitaan?

- Koulutukset
- Kampanjat
- Kilpailut
- Tapahtumat
- Viestintä/tiedotus

Kuntatyö painopisteenä

- Kaikissa Suomen kunnissa ja hyvinvointialueilla tehdään suunnitelmallista ja pitkäjänteistä liikenneturvallisuustyötä
- Kuntalaiset ja kunnan henkilöstö kokevat liikenneturvallisuuden tärkeäksi asiaksi kunnassaan

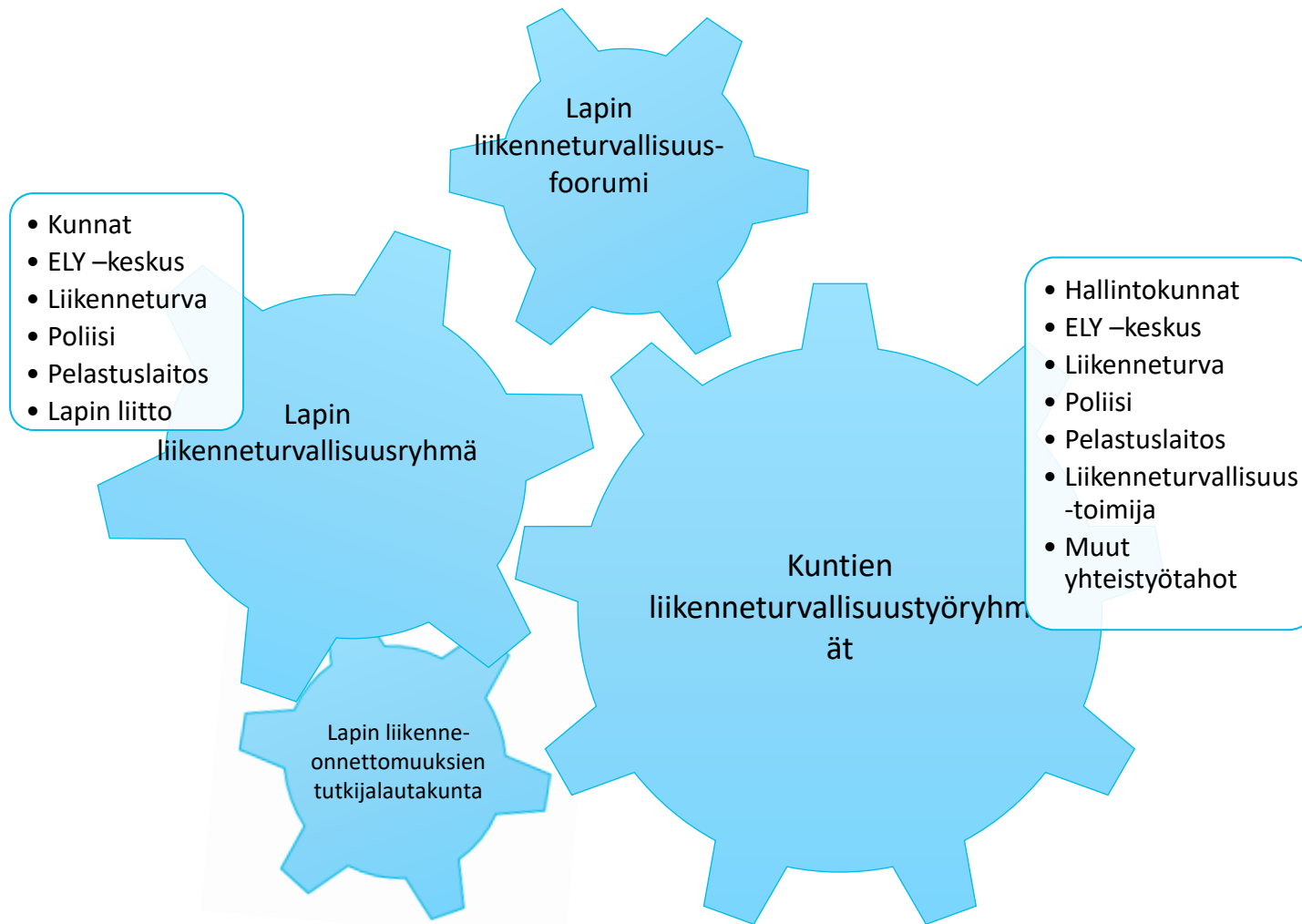

Liikenneturvallisessa kunnassa

Liikenneturvallisuuustyö on

- suunnitelmallista
- systemaattista
- pitkäjänteistä
- tavoitteellista

Liikenneturvallisuustyön organisointi

EU:n strategiat

Kansallisia linjauksia

- Poliisin liikennevalvonnan ja -turvallisuuden ohjelma vuosille 2021–2030
- Koti- ja vapaa-ajan tapaturmien ehkäisyn ohjelma 2021–2030
- Hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistäminen 2030
- Paikallisen ja alueellisen turvallisuussuunnittelun kansalliset linjaukset
- Päihde- ja riippuvuusstrategia 2030
- Kansallinen mielenterveysstrategia ja itsemurhien ehkäisyohjelma vuosille 2020–2030
- Alueelliset hyvinvointikertomukset ja -suunnitelmat
- Alueelliset turvallisuus-suunnitelmat
- Hyvinvointikertomukset ja -suunnitelmat
- Paikalliset turvallisuus-suunnitelmat

Hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistäminen (STM, SM)

Valtakunnallinen liikenneturvallisuusstrategia 2022-2026

- Seurantaryhmä 2 krt/v
- Vuosittainen liikenneturvallisuusfoorumi

ELY-keskusten tai maakuntien liikenneturvallisuus-suunnitelmat

- Liikenneturvallisuustyöryhmät 3-4 krt/v
- Vuosittaiset liikenneturvallisuus-seminaarit

Kuntien (seutujen) liikenneturvallisuussuunnitelmat

- Liikenneturvallisuustyöryhmät 1-4 krt/v
- Liikenneturvallisuus-koordinaattorit/-toimijat kuntien työn tukena

Kestävän liikennejärjestelmän kehittäminen

- Valtakunnallinen liikennejärjestelmä-suunnitelma
- Kulkumuotokohtaiset strategiat (esim. Kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelma 2018)
- Maakuntien ja seutujen liikennejärjestelmä-suunnitelmat
- ELY-keskusten tienpidon ja liikenteen suunnitelmat (TLS:t)
- Kuntien ja kaupunkien liikennestrategiat ja liikennepoliittiset ohjelmat
- Kulkumuotokohtaiset edistämishjelmat-/strategiat

- Liikenneturvallisuussuunnitelmat- ja strategiat sekä näiden toteutusta koordinoivat työryhmät ovat tärkeimpiä työkaluja jaetun vastuun konkretisoimiseksi ja systemaattisen liikenneturvallisuustyön toteuttamiseksi.
- Kansallista liikenneturvallisuustyötä ohjaavat EU:n tasolla laaditut strategiat ja linjaukset.
- Suomessa kansallista liikenneturvallisuustyötä ohjaa Liikenne- ja viestintäministeriön johdolla laadittu valtakunnallinen liikenneturvallisuusstrategia.
- Työn alueellisesta (maakunnat) koordinoinnista ja liikenneturvallisuussuunnitelman edistämisestä ja seurannasta vastaavat monilla alueilla ELY-keskusten vetämät liikenneturvallisuustyöryhmät.
- Kunnissa, paikallisella tasolla, liikenneturvallisuustyötä tekevät poikkihallinnolliset työryhmät.

Liikenneturvallisuustyön lakisääteinen perusta löytyy hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen velvoitteesta

Kun liikenneturvallisuustyö ymmärretään osaksi kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä, löytyy sille myös vahva lakisääteiden perusta.

- Kunnan tehtävänä on edistää asukkaidensa hyvinvointia sekä tarjota kaikille asukkaille yhtäläiset edellytykset terveeseen ja turvalliseen elämään ja elinympäristöön (Kuntalaki + MRL).
- Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on kuntien ja hyvinvointialueiden yhteinen lakisääteinen tehtävä (Mm. Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä, Terveyspalvelulaki):
 - Strategisessa suunnittelussa on asetettava hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi tavoitteet ja määriteltävä tavoitteita tukevat toimenpiteet.
 - Kuntalaisten elinoloja, hyvinvointia ja terveyttä sekä niihin vaikuttavia tekijöitä on seurattava alueittain ja väestöryhmittäin. Näistä raportoidaan valtuustolle vuosittain (mm. hyvinvointikertomus ja -suunnitelmat).
 - Kuntien ja hyvinvointialueiden on päätöksenteossaan otettava huomioon päätöksensä arvioidut vaikutukset ihmisten hyvinvointiin ja terveyteen väestöryhmittäin.
 - Kunnan eri toimialojen on tehtävä yhteistyötä hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi.
 - Hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä tehdään läheisessä yhteistyössä muiden julkisten toimijoiden, yksityisten yritysten ja yleishyödyllisten yhteisöjen kanssa.

Keskeinen liikenneturvallisuustyötä perustelevala lainsäädäntö ja strategiat:

- Kuntalaki
- Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä
- Terveyspalvelulaki
- Laki hyvinvointialueesta
- Laki ehkäisevän päihdetyön järjestämisestä
- Maankäyttö- ja rakennuslaki

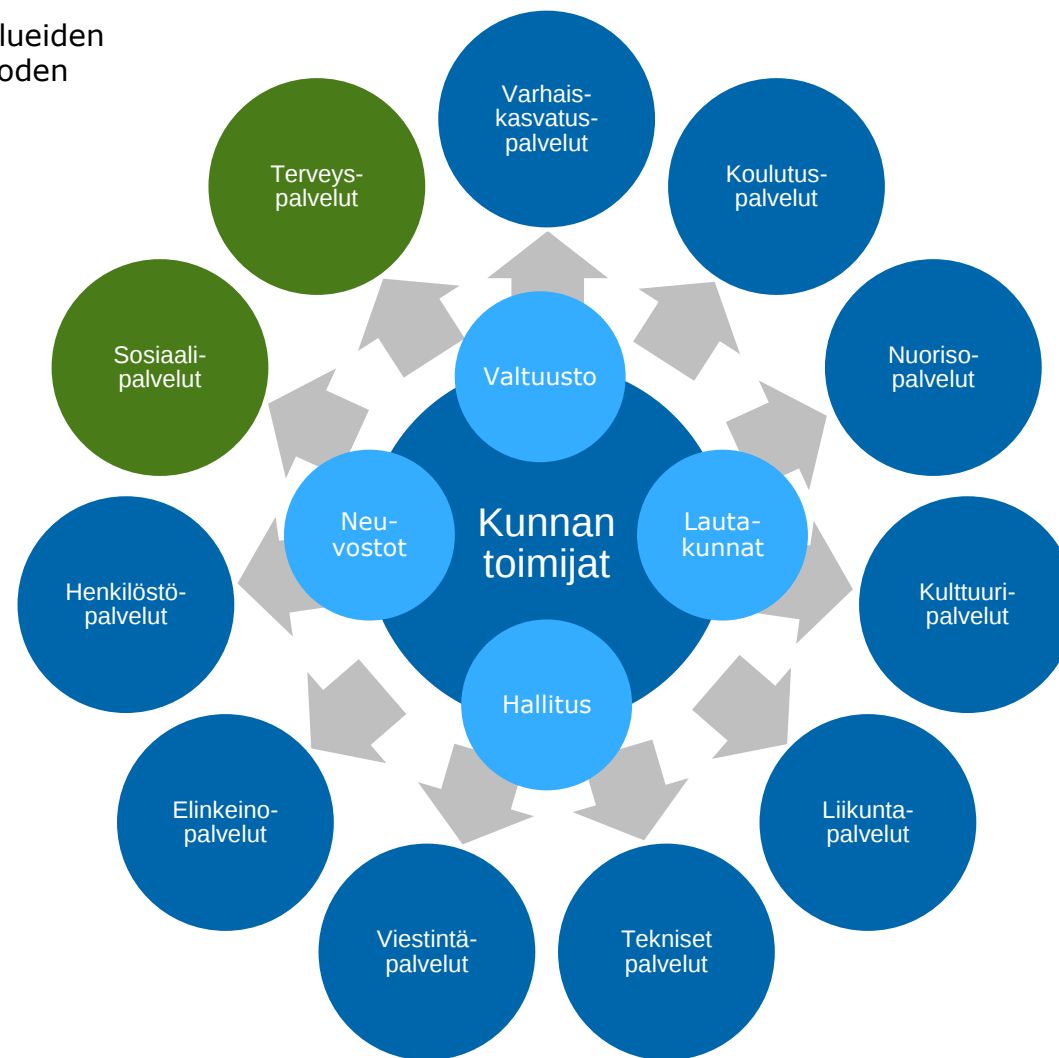
Eri ikäryhmien parissa tehtävää

liikenneturvallisuustyötä tukevat mm.

- Lastensuojelulaki
- Varhaiskasvatuslaki ja varhaiskasvatussuunnitelman valtakunnalliset perusteet
- Perusopetuslaki ja perusopetuksen opetussuunnitelman valtakunnalliset perusteet
- Nuorisolaki
- Terveyspalvelulaki (neuvolat, oppilashuolto, opiskeluterveydenhuolto jne.)
- Laki ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveyspalveluista
- Liikuntalaki
- Vammaispalvelulaki
- Työturvallisuuslaki (kunnan velvoitteet työnantajana)

Osapuolet paikallisessa liikenneturvallisuustyössä

■ Hyvinvointialueiden vastuulla vuoden 2023 alusta

Työryhmän tehtäviä

- Seuraa kunnan liikenneturvallisuus-tilannetta ja siihen vaikuttavia asioita.
- Ideoi ja edistää konkreettisia ratkaisuja turvallisen ja kestävä liikuttamisen haasteisiin.
- Edistää kunnan sisäistä sekä sidosryhmien välistä yhteistyötä ja kokemusten vaihtoa.
- Varmistaa liikenneturvallisuustyön tavoitteiden toteutumisen kunnan eri yksiköissä.
- Edistää liikenneturvallisuuden näkyvyyttä kunnan strategioissa, suunnitelmissa ja viestinnässä.
- Varmistaa liikenneturvallisuuden näkyvyyden hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen rakenteissa.

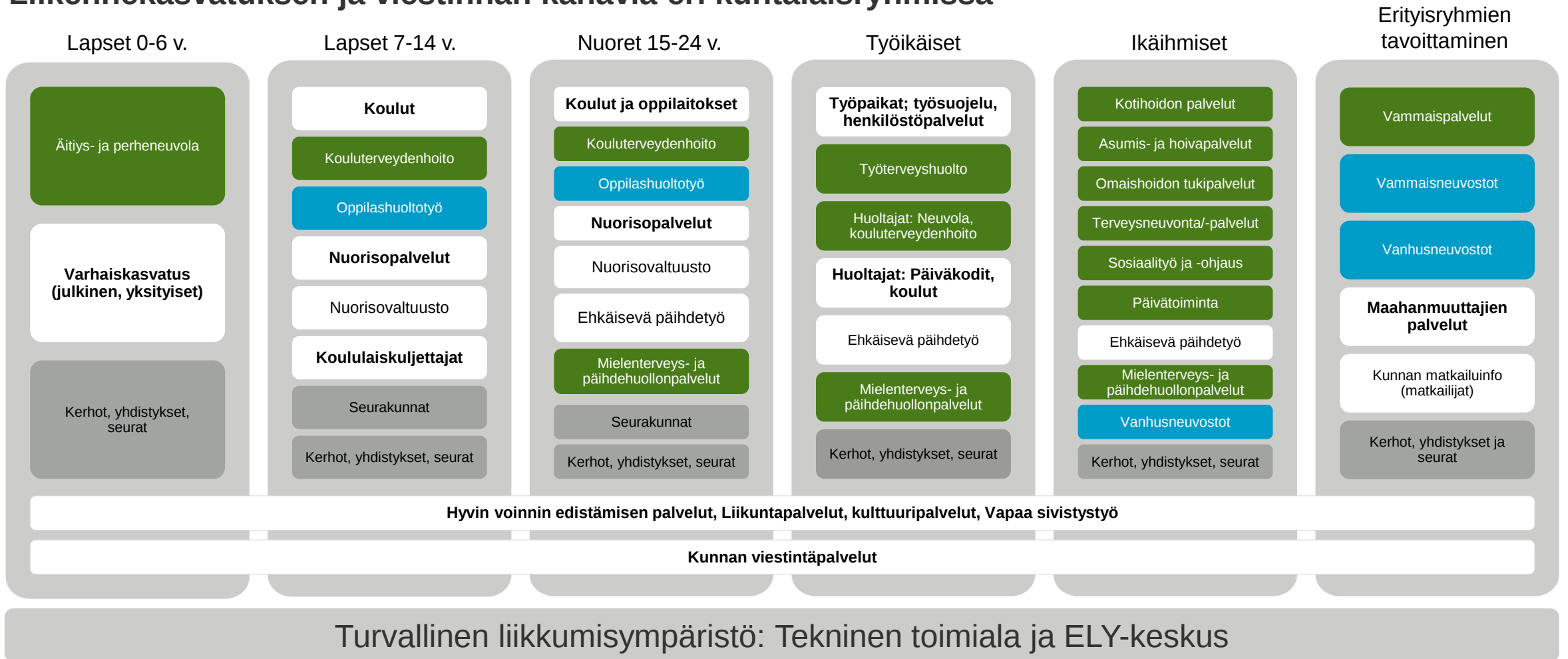
Työryhmän jäsenen tehtäviä

- Toimii yhteyslinkkinä edustamansa tahon ja työryhmän välillä.
- Valmistautuu työryhmän kokouksiin kysymällä viiteryhmittään aihepiiriin kuulumisia (toteutunut ja tuleva toiminta, haasteet, palautteet asiakkailta, materiaali- ja koulutus-tarpeet yms.).
- Osallistuu aktiivisesti työryhmän kokouksiin tai muulla tavoin varmistaa panoksensa kokoukseen.
- Työryhmän kokouksen jälkeen välittää kokouksen terveiset ja muut aineistot eteenpäin edustamalleen viiteryhmälle.
- Kannustaa kollegoita liikenneturvallisuustyössä ja opastaa heitä parhaansa mukaan.

- Useimmissa kunnissa on liikenneturvallisuustyöryhmä, jossa eri toimialoilla toteutettavaa liikenneturvallisuustyötä suunnitellaan ja koordinoidaan.
- Jos erillisen työryhmän perustaminen ei tunnu tarkoituksenmukaiselta, voidaan liikenneturvallisuustyötä edistää jo olemassa olevissa poikkihallinnollisissa työryhmissä.
- Mahdollisia vaihtoehtoja liikenneturvallisuusryhmälle ovat esimerkiksi kunnan hyvinvointityöryhmä, turvallisuustyöryhmä ja erilaiset myös paikallisia järjestöjä kokoavat monialaiset yhteistyöryhmät.

Keskeisiä toimijoita eri ikäryhmien liikenneturvallisuustyössä

Liikennekasvatuksen ja viestinnän kanavia eri kuntalaisryhmissä

Kunta

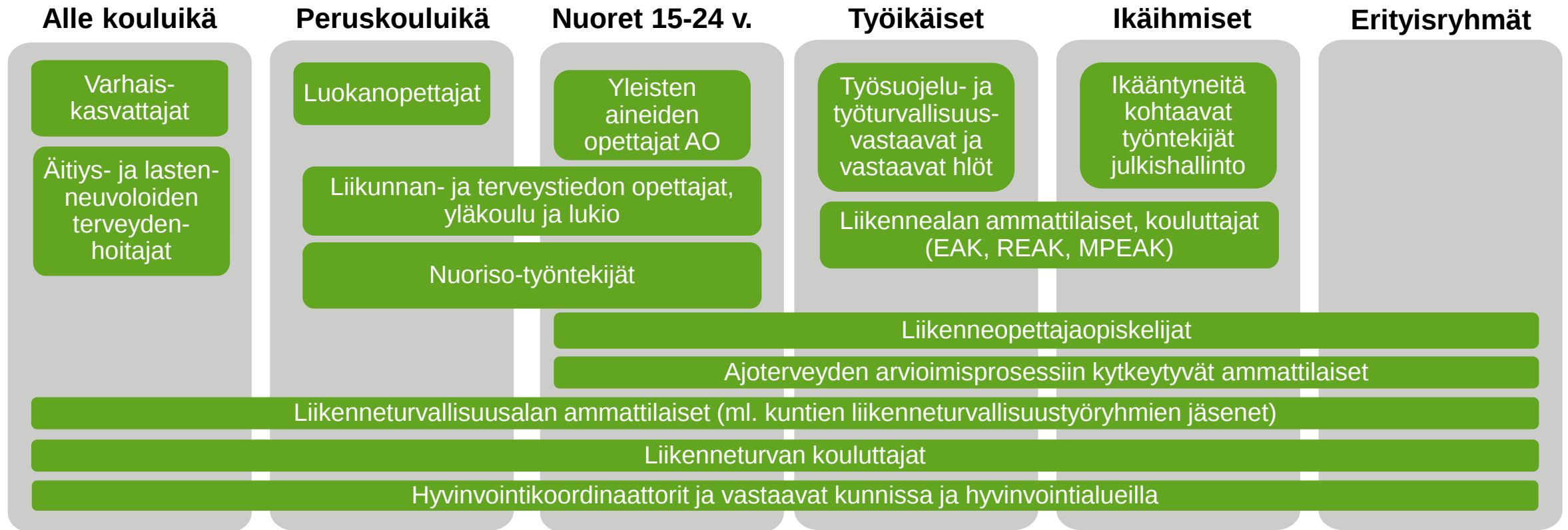
Hyvinvointialueen vastuulla vuoden 2023 alusta

Kunnassa ja hyvinvointialueella

Yksityinen ja kolmassektori

Välitä, muista – ennakoi.
LIIKENNETURVA

Keskeisiä toimijoita eri ikäryhmien liikenneturvallisuustyössä

Kaikille näille ryhmille meillä on tarjolla koulutusta vuonna 2025!

Verkkokurssi kuntien liikenneturvallisuuustyötä tekeville